

بررسی وضع تغذیه دانش آموزان دبستانی و عوامل مؤثر بر آن شهر شاهرود در سال ۸۳

مهري دلوريانزاده* (M.Sc)، سمانه حسينزاده (M.Sc)

دانشکده علوم پزشکی شاهرود

چکیده

سابقه و هدف: کودکان به مناسبت ویژگی‌های خاص این دوران کاملاً آسیب‌پذیر هستند و اطلاع یافتن از وضع تغذیه دانش‌آموزان سبب برنامه‌ریزی بهتر در بخش آموزش و پرورش و سیاست‌گذاری‌های بهداشتی خواهد شد. تغذیه صحیح و سالم در یادگیری مؤثر است و باعث رشد تحصیلی و افزایش بازدهی در سرمایه‌گذاری آموزشی و در نهایت بهره‌وری ملی می‌شود. وضع تغذیه کودکان دبستانی ۱۲-۶ ساله شهر شاهرود و برخی عوامل مؤثر بر آن مورد بررسی قرار گرفت.

مواد و روش‌ها: این تحقیق یک مطالعه مقطعی (توصیفی - تحلیلی) است که در آن تعداد ۶۳۰ دانش‌آموز به صورت خوشه‌ای دو مرحله‌ای از ۳۰ مدرسه ابتدایی (۱۸ مدرسه پسرانه و ۱۲ مدرسه دخترانه) جهت بررسی انتخاب شدند. جهت تعیین وضع تغذیه، شاخص‌های وزن برای سن W/A، نشان‌دهنده وضع تغذیه زمان حال و گذشته؛ قد برای سن H/A، نشان‌دهنده وضع تغذیه زمان گذشته و وزن برای قد W/H، نشان‌دهنده وضع تغذیه زمان حال کودکان محاسبه و با استاندارد NCHS (National Center for Health Statics) مقایسه گردید. وضع تغذیه زیر دو انحراف معیار به عنوان سوء تغذیه و بیش‌تر یا مساوی دو انحراف معیار، طبیعی در نظر گرفته شد. برای ورود اطلاعات به کامپیوتر و تجزیه و تحلیل آن‌ها از نرم‌افزارهای SPSS و Epi-info استفاده شد. جهت تعیین ارتباط و مقایسه وضع تغذیه با متغیرهای مستقل از آزمون کای دو استفاده گردید.

یافته‌ها: یافته‌های این بررسی شیوع سوء تغذیه در رابطه با شاخص‌های W/A، H/A و W/H به ترتیب ۶/۵، ۸/۱ و ۵/۹ درصد را نشان داد. در رابطه با شاخص‌های W/A، H/A و W/H شیوع سوء تغذیه در کودکانی که مادران بی‌سواد و پدرانی با تحصیلات پایین داشتند، به‌طور معنی‌داری بیش‌تر از بقیه کودکان بود. همچنین وضعیت اشتغال مادر بر هر سه نمایه و اشتغال پدر با سوء تغذیه زمان حال ارتباط معنی‌داری مشاهده گردید. شیوع سوء تغذیه در رابطه با هر سه شاخص در دانش‌آموزان مدارس دولتی به‌طور معنی‌داری بیش‌تر از دانش‌آموزان در مدارس غیرانتفاعی بود. نتیجه‌گیری: با توجه به یافته‌های پژوهش بیش‌ترین میزان سوء تغذیه از نوع سوء تغذیه مزمن می‌باشد. تغذیه دوران گذشته بر روی وضعیت تغذیه کودکان، نقش مهمی را ایفا نموده است و تحصیلات والدین و شغل آن‌ها و نوع مدرسه در ایجاد این سوء تغذیه مؤثر است. به‌هر حال جهت کاهش میزان سوء تغذیه، آموزش صحیح تغذیه در مدارس به دانش‌آموزان و به خصوص والدین آن‌ها راه حل مناسبی جهت رفع این مشکل بهداشتی است.

واژه‌های کلیدی: وزن برای قد، قد برای سن، وزن برای سن.